

Diginatiivit synnytyksiässä – haaste ohjaukselle

Marika Mettälä, TtM, päätoiminen tuntiopettaja, TAMK

Anna-Mari Äimälä, THM, kättilötyön lehtori, TAMK

Elina Botha, TtM, kättilötyön lehtori, TAMK

Jouni Tuomi, FT, yliopettaja, TAMK

Tausta: ViVa -Terve raskaus, normaali synnytys: Tietoa, tukea ja ohjausta perheen terveeseen elämäntapaan on kolmivuotinen (20152017) yhteishanke, jossa lisätään nuorten ja perheiden tietoutta, taitoja ja mahdollisuuksia viisaisiin terveysvalintoihin. Hankkeessa tuotetaan matalan kynnyksen palveluita asiakkaille ja yhteistyötahoille. Hanke rahoitetaan Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) terveyden edistämisen määrärahasta, jonka on myöntänyt Sosiaali- ja terveysministeriö (STM).

Tavoite ja tarkoitus: ViVa-hankkeessa tavoitellaan muun muassa sitä, että raskaana olevat saisivat oikeata informaatiota valmistautuessaan synnytykseen. ViVa-hanke tavoittelee sitä, että perheet pystyisivät muodostamaan toiveensa ja ajatuksensa synnyttämisestä ja siihen valmentautumisesta luotettavasta lähteestä saamaansa oikean ja ajankohtaisen tiedon pohjalle.

Menetelmät ja toteutus: Hankkeessa tehdyt selvitykset ja kokeilut osoittivat, että tiedon tarve ja valmentautuminen synnytykseen alkaa välittömästi, kun raskaudesta on positiivinen. Nykyinen neuvolajärjestelmä ei kuitenkaan tarjoa perheille palveluita ennen raskausviikkoa 8 - 10. Perhevalmennukseen perhe osallistuu vasta n. rv 30. Perhevalmennuksen tavoitteena on valmentaa ja vahvistaa tietoutta mm. synnytykseen liittyvistä asioista. Perheen tiedonjonon näkökulmasta ollaan myöhässä. Ohjauksen näkökulmasta haasteeksi muodostuu se, että valmennukseen tuleva perhe tietää jo hyvin paljon. He ovat muodostaneet mielikuvan synnyttämisestä esimerkiksi netistä lukemiensa moninaisten kirjoitusten ja nettitiedon perusteella. Netin muokkaama vahva konstruktio kilpailee asiantuntijan antaman oikean tiedon kanssa. Tämä ongelma on nyt havaittu, mutta järjestelmä ei vielä ole pystynyt tähän kunnolla vastaamaan.

Arviointi ja johtopäätökset: Viva.tamk.fi -sivusto tuottaa oikeata tietoa monella eri tavalla jäsenellään helposti saavutettavassa muodossa perheille. Tieto on saatavilla 24/7, eikä perheen tarvitse odottaa seuraavaan neuvolakäyntiin saadakseen oikeata tietoa. Artikkelissa kuvataan miten tiedon tarve ja oikea tieto kohtaavat toisensa.